

ชื่อวิทยานิพนธ์ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดตั้งศูนย์สาธิตการตลาด
อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา
ผู้เขียน อานาจ สุธาประดิษฐ์
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน
ปีการศึกษา 2533

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดตั้งศูนย์สาธิตการตลาด และลักษณะของสมาชิกจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ สถานภาพทางสังคม ความสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่ ความรู้ความเข้าใจในหลักการและวิถีทางสหกรณ์และศูนย์สาธิตการตลาด และเจตคติต่อศูนย์สาธิตการตลาด กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นสมาชิกศูนย์สาธิตการตลาด อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา จำนวน 272 คน โดยใช้แบบสอบถามวัดตามตัวแปร แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของสมาชิก แบบสอบถามวัดความรู้ความเข้าใจในหลักการและวิถีทางสหกรณ์และศูนย์สาธิตการตลาด แบบสอบถามวัดเจตคติเกี่ยวกับศูนย์สาธิตการตลาด แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดตั้งศูนย์สาธิตการตลาด โดยให้กรรมการศูนย์สาธิตการตลาดนำแบบสอบถามไปให้สมาชิกตอบแบบสอบถาม จำนวน 307 ฉบับ ได้รับคืน 272 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 88.60 และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลจากการศึกษาพบว่าสมาชิกที่เป็นเพศชายมีส่วนร่วมในการจัดตั้งศูนย์สาธิตการตลาดสูงกว่าเพศหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P = 0.0003$) สมาชิกที่มีอายุสูงมีส่วนร่วมในการจัดตั้งศูนย์สาธิตการตลาดสูงกว่าสมาชิกที่มีอายุต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P = 0.0006$) สมาชิกที่มีระดับการศึกษาสูงมีส่วนร่วมในการจัดตั้งศูนย์สาธิตการตลาดสูงกว่าสมาชิกที่มีระดับการศึกษาต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P = 0.0007$) สมาชิกที่มีรายได้สูงมีส่วนร่วมในการจัดตั้งศูนย์สาธิตการตลาดสูงกว่าสมาชิกที่มีรายได้ต่ำ

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P = 0.0001$) สมาชิกที่เป็นผู้นำกลุ่มต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการจัดตั้งศูนย์สวัสดิการตลาดสูงกว่าสมาชิกที่เป็นประชาชนธรรมดา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P = 0.0001$) สมาชิกที่มีความสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่มากมีส่วนร่วมในการจัดตั้งศูนย์สวัสดิการตลาดสูงกว่าสมาชิกที่มีความสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่น้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P = 0.0001$) สมาชิกที่มีความรู้ความเข้าใจในหลักการและวิถีทางสหกรณ์ และศูนย์สวัสดิการตลาดสูงมีส่วนร่วมในการจัดตั้งศูนย์สวัสดิการตลาดสูงกว่าสมาชิกที่มีความรู้ความเข้าใจในหลักการและวิถีทางสหกรณ์และศูนย์สวัสดิการตลาดต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P = 0.0248$) สำหรับสมาชิกที่มีเจตคติต่อศูนย์สวัสดิการตลาดสูงกับสมาชิกที่มีเจตคติต่อศูนย์สวัสดิการตลาดต่ำมีส่วนร่วมในการจัดตั้งศูนย์สวัสดิการตลาดไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P = 0.1838$)

ผลจากการศึกษา พบว่าลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดตั้งศูนย์สวัสดิการตลาด จากที่กำหนดไว้ 15 กิจกรรม โดยเรียงลำดับจากกิจกรรมที่ประชาชนเข้าร่วมมากไปหาน้อยดังนี้ 1. ร่วมประชุมเพื่อรับฟังคำชี้แจง 2. ร่วมตัดสินใจคัดเลือกกรรมการ 3. ร่วมสละแรงงานให้ศูนย์สวัสดิการตลาด 4. ร่วมประสานงานกับเพื่อนสมาชิก 5. ร่วมแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ 6. ร่วมชักชวนเพื่อนบ้านเข้ามาเป็นสมาชิก 7. ร่วมพิจารณาข้อบังคับต่าง ๆ 8. ร่วมประชุมวางแผนในการจัดตั้งศูนย์สวัสดิการตลาด 9. ร่วมประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจในหมู่เพื่อนบ้าน 10. ร่วมตัดสินใจแก้ปัญหา 11. ร่วมเป็นผู้ริเริ่มในการจัดตั้งศูนย์สวัสดิการตลาด 12. ร่วมประสานงานกับเจ้าหน้าที่ 13. ร่วมบริจาคเงินให้ศูนย์สวัสดิการตลาด 14. ร่วมเป็นกรรมการฝ่ายต่าง ๆ และ 15. ร่วมบริจาควัสดุและสิ่งของให้กับศูนย์สวัสดิการตลาด

เหตุผลของการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดตั้งศูนย์สวัสดิการตลาด พบว่า 1. เพราะต้องการช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างสมาชิก ร้อยละ 67.65 2. เพราะคาดว่าจะได้รับประโยชน์จากศูนย์สวัสดิการตลาด ร้อยละ 19.48 3. เพราะต้องการมีความสัมพันธ์กับเพื่อนบ้าน ร้อยละ 9.93

ผู้ที่ชักชวนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในครั้งนี้ พบว่าเป็นเพื่อนบ้าน ร้อยละ 37.90 กรรมการหมู่บ้าน ร้อยละ 25.00 และพัฒนากร ร้อยละ 21.70

Thesis Title : People's Participation in Demonstration
Marketing Center Establishment at Amphoe
Rattaphum, Songkhla, Thailand

Author: Mr. Amnat Suthapradist

Major Program: Community Development Education

Academic Year: 1990

ABSTRACT

The purpose of this study was to study the characteristics of the members of Demonstration Marketing Center (hereafter, DMC) in terms of sex, age, educational attainment, income, social status, relations with government officials, knowledge in the principles and methods of cooperatives as well as DMC, and attitudes toward the DMC in relation to their participation in establishing the DMC. The sampling subjects under study were 272 DMC members in Amphoe Rattaphum, Changwat Songkhla. The instrument for data collection was a questionnaire comprising 4 subparts: (1) the subjects' general information; (2) a test on the subjects' knowledge in the principles and methods of cooperatives and DMC; (3) a Likert-scale questionnaire on the subjects' attitudes toward DMC; and (4) a Likert-scale questionnaire on the people's participation in establishing DMC. The questionnaires were distributed to all subjects by the DMC committee members; 88.60 percent of the total number of the questionnaire was returned. The one-way analysis of variance (ANOVA) was employed in the data analysis.

The major findings of the study were summarized as follows. It was found that male members took part in the DMC establishment more than their female counterparts ($P = 0.0003$); older members participated in the DMC establishment more than the younger ones ($P = 0.0006$); subjects with high educational attainment participated in the DMC establishment more than those with low educational attainment ($P = 0.0007$); furthermore, all subjects with income, those being group leaders, and those holding good relations with government officials participated in the DMC establishment more than their counterparts ($P = 0.0001$); while members with good knowledge in the principles and methods of cooperatives and DMC participated somewhat more in the DMC establishment than their counterparts ($P = 0.0248$); there was no statistical difference in the participation level in the DMC establishment between those with high attitudes toward DMC and their counterparts ($P = 0.1838$).

It was also found that there was a ranking order, being the highest to the lowest, of the subjects' 15 participatory activities in establishing DMC as follows: (1) participating in the meetings for suggestions and advice, (2) participating in decision-making for the group leader selection, (3) devoting time to working for DMC, (4) taking part in mutual coordination with fellow members, (5) taking part in idea sharing, (6) taking part in recruiting new members to join DMC, (7) taking part in the discussion of issues regarding DMC rules and regulations, (8) taking part in the committee planning for establishing DMC, (9) taking part in public relations campaigns among neighbors,

(10) participating in the decision-making process for problem-solving, (11) help initiate in establishing DMC, (12) taking part in the coordination with government official, (13) donating money to DMC, (14) serving in the group committees, and (15) donating office supplies and materials to DMC.

There were also some reasons for members' participation in establishing DMC found as follows: (1) needs for mutual helps among DMC members at 67.65 percent, (2) expectation for benefits from DMC at 19.48 percent, and (3) needs for better relationships among fellow community members at 9.93 percent.

It was also found that those who played important roles in recruiting other community members to join participatory DMC activities were fellow neighbors being at 37.90 percent, village committee members being at 25.00 percent, and development officials being at 21.70 percent respectively.